

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

31 d'octubre de 2008. Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona

2008

CatSalut

Servici Català
de la Salut
Regió Sanitària
Barcelona

www.gencat.cat/catsalut/rsb

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

POLIMEDICACIÓ

-1/2 dels pacients ancians en AP utilitzen al menys 5 fàrmacs a la setmana.

-Un 12% utilitza >10 fàrmacs.

American Family Physician (Desembre 2007)

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

POLIMEDICACIÓ

-1 de cada 3 ancians que prenen més de 4 fàrmacs tenen un Efecte Advers.

-D'aquests, 2/3 necessitaran assistència mèdica

American Family Physician (Desembre 2007)

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

POLIMEDICACIÓ

-El 95% d'aquests Efectes
Adversos són previsibles, i el
30% es poden prevenir.

American Family Physician (Desembre 2007)

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

CAUSES DE LA POLIMEDICACIÓ

- ↑↑ Esperança de vida → ↑↑ Malalties cròniques
- Filosofia de Vida → Societat de consum
- Nivell de tolerància al patiment baix.
- Falta de coordinació entre els diferents estaments.
- Pacients Institucionalitzats.

EFFECTES DE LA POLIMEDICACIÓ 1

- Sobre el pacient:
 - Efectes Adversos:
(EA)

{	* Interaccions.
	* Fàrmac inadequat.
	* Baixa Utilitat Terapèutica.
 - Errors de prescripció, incompliment
terapèutic, falta d'adherència, etc.

EFFECTES DE LA POLIMEDICACIÓ 2

- Sobre el pacient:

- Efectes Adversos:
(EA)

- *Caigudes.

- *Sd. Confusional.

- *Reaccions Pell.

Mortalitat per EA població general:
0,34-1%.

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

EFFECTES DE LA POLIMEDICACIÓ 3

- Sobre el Sistema Sanitari:
 - Ingressos per EA en >64 anys: 7,2%-16,8%
 - Mortalitat per EA en ingressos: 2,6%.
 - Augment de la despesa:
 - Per les institucions (ingressos, etc)
 - Per consum de medicació.

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

SOLUCIONS?

- “Hem d'afegir vida als anys, no només anys a la vida”.

- Bona Salut

No fumar.

No beure en excés.

Dieta Sana.

Exercici.

Només els medicaments necessaris

CatSalut

Servel Català
de la Salut
Regió Sanitària
Barcelona

www.gencat.cat/catsalut/rsb

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

SOLUCIONS?

- Incentivar

Formació de metges.
Sistemes Informàtics.

Educació Sanitària dels pacients.
Revisió Periòdica dels medicaments.

CatSalut

Servici Català
de la Salut
Regió Sanitària
Barcelona

www.gencat.cat/catsalut/rsb

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

En definitiva...

- "Primum Non Nocere."
- "Si acudeixen a tu buscant salut, s'ha de preguntar primer si s'està disposat a evitar futures causes de malalties".

Recomanacions Generals 1

1. Considerar sempre, en primer lloc, si hi ha opcions no farmacològiques i tractar si n'hi ha amenaça per la vida, funcionalitat o confort del pacient.
2. Iniciar el tractament amb un diagnòstic precís i un objectiu terapèutic clar, preveient i organitzant un adequat seguiment.

Recomanacions Generals 2

3. Si és necessari, començar el tractament amb dosis baixes i augmentar poc a poc fins arribar a dosis eficaços, utilitzant la presentació farmacèutica més adient en cada situació i revaluant en cada visita l'eficàcia i els problemes del tractament.

Recomanacions Generals 3

4. Abans d'introduir un fàrmac, valorar si es pot retirar altres, procurant donar la mínima quantitat de medicaments. Utilitzar pautes simples.
5. Ajustar la dosis de medicació i evitar, sobre tot en ancians, els de temps de vida mitjana llarga, els que es poden acumular o si fan efectes sobre el SNC.

Recomanacions generals 4

7. Considerar el canvi a medicació combinada o a dosis diària única per millorar el compliment terapèutic, mantenint un equilibri adequat entre conveniència i preu de fàrmac.
8. Combinar ajudes cognitives (recordatoris) i educació sanitària per millorar el compliment terapèutic.

Recomanacions generals 5

8. Recordar que l'edat no contraindica cap tractament potencialment beneficiós.
9. Implicar i corresponsabilitzar al pacient en el procés de presa de decisions terapèutiques i informar al pacient i als cuidadors dels possibles efectes adversos.

Recomanacions generals 6

10. Donar als pacients instruccions
precises sobre els tractaments per
escrit. Són útils els esquemes o llistes
resum dels medicaments.

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

Qüestionari de Hamdy

1. La indicació per la que es va receptar el fàrmac està encara present?
2. Hi ha duplicacions en el tractament? Es pot simplificar?
3. Hi ha fàrmacs en la llista que s'hagin prescrit per tractar una reacció adversa d'altre fàrmac? Si és així, es pot retirar el fàrmac causal?
4. Pot ser la dosis actual subterapèutica o tòxica degut a l'edat i funció renal del pacient?
5. Hi ha interaccions entre fàrmacs o entre fàrmacs i alguna malaltia del pacient?

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

Intervenció del Farmacèutic

- Disminució del n° medicaments o dosis.
- Augment de l'adherència.
- Resultats Humanístics: Millorar qualitat de vida.
- Resultats Clínics: Disminució Efectes Adversos
- Resultats Econòmics:
 - Disminució despesa per les institucions.
 - Disminució despesa de medicaments.

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

CONCLUSIONS

- 1 Conscienciar al malat i al metge del risc dels fàrmacs.
- 2 Pautes clares d'indicació. Valorar sempre la retirada, si és possible.
- 3 Tot metge (i sobre tot en AP) visió global del pacient.
- 4 Control dels Centres Institucionalitzats

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

CONCLUSIONS

- Benjamin Franklin: "El millor metge és el que coneix la inutilitat de la major part de les medicines".
- Jonathan Swift: " Els millors doctors del Mon, són el Doctor Dieta, el Doctor Tranquil.litat i el Doctor Alegria".

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

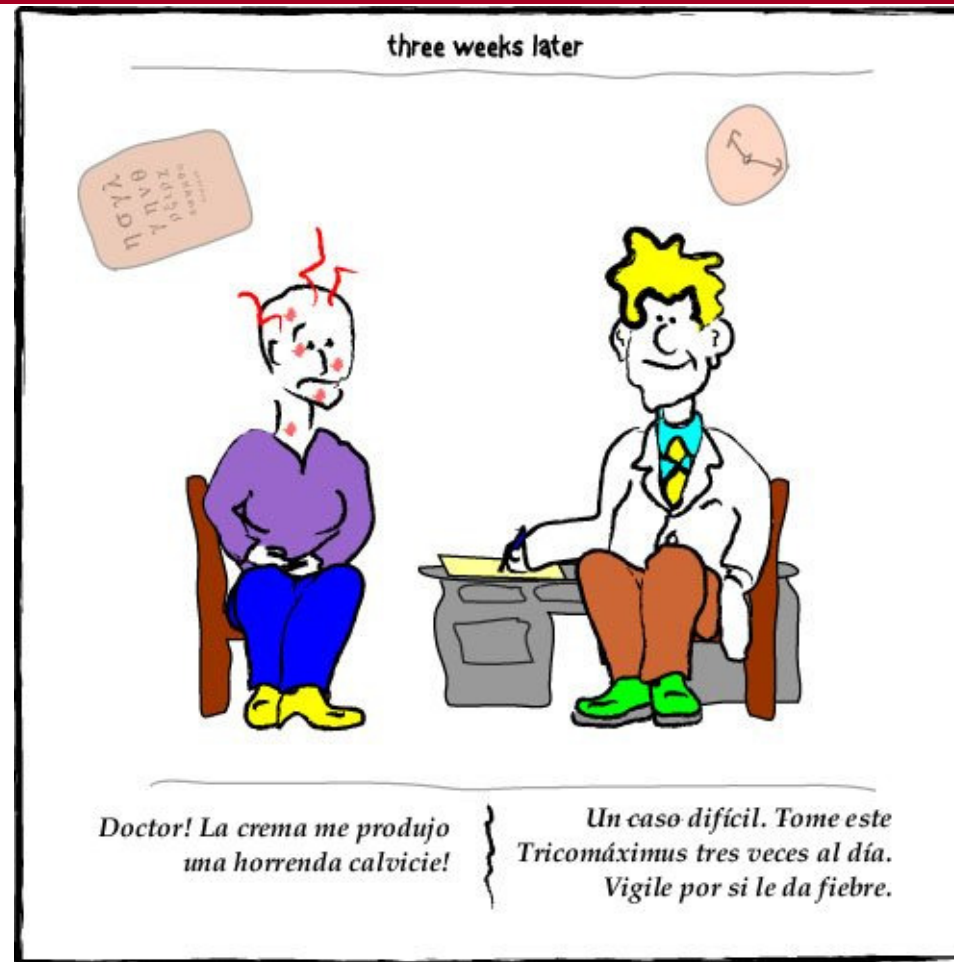
III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

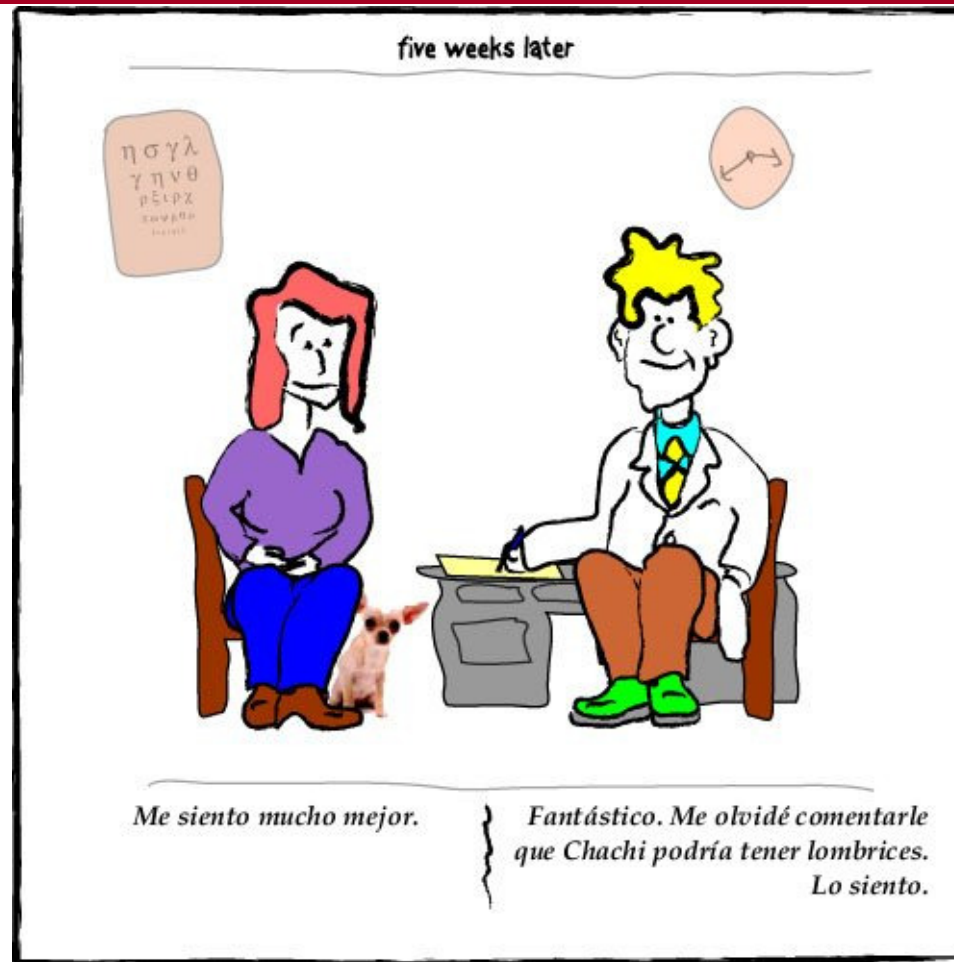
III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

III Jornada de debat sobre eficàcia i seguretat en la utilització de medicaments

MOLTES GRÀCIES